

BügelHajema

Plek voor ideeën

Memo

Opdrachtgever: de heer J. van Zijlekom

projectnummer:

Van: Bram Omon/Jeroen van Brussel

Onderwerp: ecologische inventarisatie en EHS-toets Leutingewolderweg 3

Datum: 17-10-2017

Wet- en regelgeving

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 1 augustus 2016 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

Impressie projectgebied met van links naar rechts: boerderij, schuur, boomgaard en houtwal

Het projectgebied betreft een terrein aan de Leutingewolderweg 3 aan de noordrand van Roden. Het projectgebied wordt aan de oostrand begrensd door de Leutingewolderweg, terwijl de zuidrand van het projectgebied grenst aan de N372. Aan de west- en noordzijde grenst het projectgebied aan graslandpercelen die afgewisseld worden met houtwallen en kleine bosjes.

Aan de zuidoostkant van het projectgebied is een erf gesitueerd met een boerderij, een kleine kippenschuur en een wat grotere schuur, waarvan het dak ten tijde van het veldbezoek al gesloopt was. Om de boerderij is bestrating aanwezig. Verder loopt de grotendeels onverharde Damweg door het projectgebied. Aan de randen van het projectgebied zijn greppels aanwezig. Alleen in de greppel langs de oost- en zuidrand van het projectgebied stond ten tijde van het veldbezoek wa-

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

ter. Daarnaast zijn aan de noordoost- en zuidwestrand van het projectgebied twee vijvers aanwezig.

In het projectgebied is veel opgaande begroeiing aanwezig. Grote delen van het terrein zijn ingericht als boomgaard. Aan de westrand van het projectgebied is daarnaast een dubbele houtwal aanwezig aan weerszijden van de Damweg. Langs de greppel aan de oost- en zuidrand van het gebied zijn struiken en struweel aanwezig. Verder zijn bomen en struiken aangeplant in de tuin nabij het woonhuis.

De plannen bestaan uit de sloop van de boerderij en de schuren en de realisatie van een nieuwe boerderij en bijgebouwen (kapschuur, stookhokje, kas en gastenverblijf). De nieuwe boerderij wordt ten opzichte van de bestaande boerderij 6 meter richting het westen gebouwd en komt daarmee verder van de weg af te liggen. De kapschuur wordt ten zuiden van de boerderij gebouwd aan de andere zijde van de Damweg. Het gastenverblijf wordt ten noorden van de boerderij gebouwd.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

Inventarisatie

Ten aanzien van de aanwezigheid van beschermde soorten is, naast het afgelegde veldbezoek, via Quickscanhulp.nl² (© NDFF - quickscanhulp.nl 28-07-2016 14:52:33) soortinformatie uit de Nationale Database Flora en Fauna³ opgevraagd. Uit de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van diverse middelzwaar en streng beschermde planten- en diersoorten bekend.

² Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het projectgebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

³ Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

Een groot deel van het projectgebied bestaat uit graslanden waarin onder meer de plantensoorten gewone paardenbloem, kropaar, kruipende boterbloem en witte klaver zijn aangetroffen. Een deel van deze graslanden in het projectgebied is ingericht als boomgaard met onder andere appels, kersen, peren en pruimen. Aan de westzijde van het projectgebied is aan weerszijden van de Damweg een houtwal aanwezig. In de houtwal groeien boomsoorten als ratelpopulier zachte berk, zomereik en zwarte els en struiken als hazelaar, sleedoorn en wilde lijsterbes. In de ondergroei zijn onder meer gewone braam, grote brandnetel en look-zonder-look aanwezig.

Aan de oost- en zuidrand van het projectgebied ligt een diepe greppel met aan weerszijden een ruige oevervegetatie met soorten als grote wederik, haagwinde, kweek, riet en wilgenroosje. Langs de greppel zijn ook hier en daar struiken en struweel aanwezig met boswilg, gewone braam en wilde lijsterbes.

De aangetroffen plantensoorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet in het projectgebied aangetroffen en worden gezien inrichting en gebruik ook niet verwacht. De uit de omgeving bekende beschermde plantensoorten² prefereren vochtige en schrale omstandigheden, die niet in het projectgebied optreden.

In de boerderij worden verblijfplaatsen van vleermuizen niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikte invliegopeningen, zoals open stootvoegen. Het dak van de schuur ten westen van de boerderij was ten tijde van het veldbezoek al gesloopt. Het betrof een halfopen schuur zonder spouw en met een golfplaten dak. De schuur is daarmee ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. In de bomen in het projectgebied zijn geen voor vleermuizen geschikte holtes of loszittende schors aangetroffen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen daardoor worden uitgesloten.

Het projectgebied met de opgaande begroeiing is wel geschikt als foerageergebied voor in de omgeving verblijvende vleermuizen. Te verwachten zijn soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger, die ook uit de directe omgeving van het projectgebied bekend zijn².

In het projectgebied zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een verblijfplaats van de beschermde steenmarter, die uit de directe omgeving van het projectgebied bekend is². De schuren zijn bovendien door inrichting en gebruik weinig geschikt als verblijfplaats voor deze soort. Mogelijk vormt het projectgebied wel onderdeel van het foerageergebied van in de omgeving verblijvende steenmarters.

In het projectgebied zijn geen nesten of sporen van eekhoorn aangetroffen. Het projectgebied vormt hoogstens een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soort. Voor de uit de omgeving van het projectgebied bekende waterspitsmuis² ontbreekt in het projectgebied geschikt biotoop.

In het projectgebied en de directe omgeving zijn enkele beschermde diersoorten zoals gewone pad, egel, huisspitsmuis en bosmuis te verwachten. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen echter een vrijstelling van de verbodsartikelen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Aan de noordoostpunt van het projectgebied waren ten tijde van het veldbezoek d.d. 1 augustus 2016 enkele foeragerende huismussen langs de Leutingewolderweg aanwezig. De boerderij in het projectgebied is daarbij beoordeeld als potentieel geschikt als broedplaats voor huismus. Een broedgeval van huismus in de boerderij kon op basis van het verkennend veldbezoek niet worden uitgesloten.

Op 11 en 20 april 2017 is de boerderij daarom onderzocht op het voorkomen van huismussen. Dit onderzoek vond plaats 1 uur na zonsopkomst waarbij gelet is op huismussen met nestindicierend gedrag (zoals vogels met nestmateriaal, jongen en zingende mannetjes). Deze zijn niet aangetroffen in het plangebied. Op basis van dit onderzoek kan ervan worden uitgegaan dat huismus in 2017 niet nestelde onder het dak. In navolging van deze veldbezoeken, zijn de dakpannen van de boerderij verwijderd om te voorkomen dat huismussen in het broedseizoen van 2018 alsnog gaan nestelen onder het pannendak van de boerderij.

In het projectgebied zijn geen sporen of nesten aangetroffen die kunnen duiden op een jaar rond beschermde nestplaats van uilen en roofvogels. Het projectgebied vormt mogelijk wel een klein onderdeel van het foerageergebied van in de omgeving van het projectgebied verblijvende uilen en roofvogels.

In het projectgebied zijn daarnaast algemene broedvogels te verwachten. Dit geldt in het bijzonder voor de opgaande beplanting, waarin soorten als goudvink, houtduif, merel, roodborst en tjiftjaf tot broeden kunnen komen. Aan de voorgevel van de woning waren onder het overstek resten van huiszwaluwnesten zichtbaar.

De poelen op het terrein zijn geschikt als voortplantingswater voor algemene amfibieënsoorten als bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad. De meer kritische beschermde soorten worden in de net aangelegde poelen niet verwacht, temeer omdat waarnemingen in de omgeving van het projectgebied ontbreken². Daarnaast zijn op het terrein geschikte overwinteringslocaties voor algemeen voorkomende beschermde amfibieën aanwezig in de houtwallen, onder opgeslagen materialen, etc.

Uit de directe omgeving van het projectgebied zijn de beschermde reptielensoorten hazelworm en levendbarende hagedis bekend². Voor hazelworm is in de vorm van houtwallen geschikt biotoop aanwezig in het projectgebied. Voor levendbarende hagedis, die vochtige heide of struwelen met spaarzaam begroeide plekken om te zonnen preferereert, is in het projectgebied nauwelijks geschikt leefgebied aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het projectgebied is daarom onwaarschijnlijk, maar niet helemaal uitgesloten.

Beschermde soorten uit de overige soortgroepen (ongewervelden en vissen) worden door het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht in het projectgebied.

Toets

Bij het realiseren van de plannen wordt niet of nauwelijks opgaand groen verwijderd. Daarom blijft het foerageergebied van vleermuizen grotendeels intact. Er worden geen negatieve effecten

verwacht op de kwaliteit en kwantiteit van het foerageergebied van vleermuizen in het projectgebied. Bovendien is in de omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Hetzelfde geldt voor het foerageergebied van eekhoorn en steenmarter. Voor deze soorten vormt het projectgebied hoogstens een klein onderdeel van het foerageergebied. Bovendien blijft het foerageergebied bij de plannen grotendeels behouden. Negatieve effecten op deze soorten worden dan ook niet verwacht.

Het projectgebied vormt hoogstens een klein onderdeel van het foerageergebied van in de omgeving verblijvende uilen en roofvogels. Ook na de ontwikkelingen zal het projectgebied nog geschikt zijn als foerageergebied van uilen en roofvogels. Daarom worden naar aanleiding van de plannen geen negatieve effecten op uilen en roofvogels verwacht.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels in de directe omgeving worden verstoord of vernietigd; dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

De ontwikkelingen hebben naar verwachting geen effect op hazelworm en levendbarende hagedis, aangezien randstructuren als houtwallen bij de plannen behouden blijven. Er worden geen negatieve effecten op hazelworm en levendbarende hagedis verwacht naar aanleiding van de ontwikkelingen.

Als gevolg van de ruimtelijke ontwikkelingen kunnen verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en of zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor het projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet Natuurbescherming en de provinciale omgevingsvisie en -verordening.

In de Wnb is de bescherming van specifieke (natuur)gebieden geregeld. In de Wnb zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Wnb worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Activiteiten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. Het NNN is voor de provincie Drenthe als beleidsdoel opgenomen in de Nota Ruimte en uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de Provinciale omgevingsverordening Drenthe (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

Inventarisatie

Het projectgebied is geen onderdeel van een beschermd gebied in het kader van de Wnb. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het Leekstermeergebied gelegen op een afstand van circa 1300 meter ten noorden van het projectgebied.

Het volledige projectgebied is aangewezen als NNN. In het projectgebied zijn de wezenlijke kenmerken en waarden “droge dooradering (A13)” aangegeven. Hieronder worden opgaande groenstructuren als houtwallen singels en struwelen verstaan, maar ook poelen⁴.

Figuur 1. Projectgebied Leutingewolderweg 3 (rood omrand) en ligging NNN (groen).
(Bron: Provinciale Omgevingsverordening)

Toets

Gezien de terreinomstandigheden en ligging van het projectgebied (ten opzichte van beschermde gebieden) en de aard van de ontwikkeling worden met betrekking tot het voorgenomen plan op voorhand geen negatieve effecten op beschermde (natuur)gebieden in het kader van de Wnb ver-

⁴ Provincie Drenthe (2016) Natuurbeheerplan Drenthe Versie 2017.

wacht. Het plan heeft in het kader van de Wnb geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten.

In het kader van de provinciale omgevingsverordening is een toetsing nodig van mogelijke effecten op het NNN. Deze toets wordt hieronder apart beschreven.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Er is geen ontheffing noodzakelijk. Wel dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Uit de ecologische inventarisatie is verder naar voren gekomen dat een voortoets in het kader van de Wnb niet nodig is. Daarom is een vergunning op grond van de Wnb op voorhand niet nodig.

Het projectgebied is aangewezen als provinciaal NNN. Daarom is een analyse nodig in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid. Daarbij moeten de mogelijke effecten van de ontwikkelingen op het NNN bepaald worden. Deze toetsing van effecten op het NNN is hieronder opgenomen.

NNN-toets

Situatie projectgebied

Het volledige projectgebied is aangewezen als NNN in de provinciale omgevingsverordening (figuur 1). In het Natuurbeheerplan Drenthe 2017 is het volledige projectgebied aangeduid met het natuurbeheertype “droge dooradering (A13)” (figuur 2).

Figuur 2. Projectgebied Leutingewolderweg 3 (rood omrand) met daarin aangegeven het voor het gebied begrenzende beheertype droge dooradering (roze gearceerd) zowel in het Natuurbeheerplan 2017 (links) als op de ambitiekaart (rechts).

De inrichting en de natuurwaarden van het projectgebied worden hierboven in het kader van de Wnb al uitgebreid behandeld. Daarom wordt naar deze beschrijving verwezen. Samenvattend kan gesteld worden dat in het projectgebied een relatief laag aantal beschermde dieren en planten te verwachten is. Dit heeft vooral te maken met het vroegere intensieve gebruik van de graslanden en de daardoor heersende voedselrijkdom.

De voornaamste natuurwaarden van het terrein bevinden zich in de als hakhout beheerde houtwallen en in de struwelen en ruigtes langs een greppel aan de oost- en zuidrand van het plangebied. Deze lijnvormige structuren bieden dieren en planten leefgebied en hebben een verbindende functie tussen kleine bospercelen, houtwallen en struwelen in het open cultuurlandschap ten noorden van Roden.

In het Natuurbeheerplan Drenthe 2017 zijn wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden aangegeven. Wezenlijke kenmerken en waarden hebben betrekking op aanwezige natuurwaarden, niet op potentiële waarden (dat geldt enkel voor delen met een bestemming natuur).

Het volledige projectgebied heeft wezenlijke kenmerken en waarden en wordt in de beheertypenkaart aangeduid met het beheertype “droge dooradering (A13)”. Ook de ambitiekaart geeft als gewenste ontwikkeling “droge dooradering (A13)” aan (figuur 2).

Het Natuurbeheerplan 2017 beschrijft droge dooradering als (droge) ruigten, struwelen, bomenrijen en singels en poelen. De keuze om poelen onder droge dooradering te scharen is gemaakt omdat de voor Drenthe relevante aan poelen gebonden doelsoorten vaak ook afhankelijk van de aan-

wezigheid van droge landschapselementen. Onderdeel van de droge dooradering kunnen ook de botanische bouwlanden (essen) zijn.

Er worden bij droge dooradering twee beheertypen onderscheiden, waarvoor specifieke criteria gelden. Beide beheertypen zijn voor Drenthe van belang:

1. Struweel en ruigte: Soorten van struweel profiteren van de aanwezigheid van cyclisch onderhouden struweel, vaak in combinatie met een ondergroei van ruigtevegetatie
2. Bomenrij en singel: Soorten van bomenrijen en singels profiteren vaak van een ondergroei van ruigtevegetatie en struweel.

Is er sprake van verzwaring (functie en effect) op het NNN?

Artikel 3.34 lid 1b van de Provinciale Omgevingsverordening stelt dat een ruimtelijk plan, indien het een bestemmingsplan betreft geen bestemmingen en regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur significant aantasten.

Delen waar bebouwing is voorzien, worden onomkeerbaar belemmerd in omzetting naar de natuurfunctie. Waar bebouwing staat, is immers geen natuur mogelijk. Op dit punt is de ontwikkeling strijdig met artikel 3.34 van de Provinciale Omgevingsverordening, aangezien de nieuwe bebouwing voor een deel plaatsvindt op plaatsen waar voorheen geen bebouwing aanwezig was.

Opgemerkt moet worden dat in het projectgebied al bebouwing aanwezig is. De nieuwbouw zal bepaald gaan met de sloop van de gebouwen die momenteel in het projectgebied aanwezig zijn. Daarmee zal het bebouwde areaal van het projectgebied naar aanleiding van de ontwikkelingen niet of nauwelijks toenemen. Dit neemt niet weg dat “droge dooradering (A13)” niet meer gerealiseerd kan worden op plaatsen met bebouwing.

Hoewel het hele projectgebied is aangeduid met de wezenlijke kenmerken en waarden droge dooradering, is de daadwerkelijk aanwezige droge dooradering beperkt tot de randen van het projectgebied. Het gaat om houtwallen aan weerszijden van de Damweg, struweel langs de greppel aan de oost- en zuidrand van het plangebied en de poelen aan de zuidwest- en noordostrand van het gebied. Deze droge dooradering zal bij de ontwikkelingen volledig behouden blijven. Daarom worden de daadwerkelijk aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden in het projectgebied niet aangetast.

Ontwikkelingen in of aangrenzend aan NNN-gebieden kunnen ook leiden tot effecten naar aanleiding van een veranderd terreingebruik. Te denken valt aan veranderingen in geluid, verlichting en bewegingen van mensen of voertuigen. De ontwikkelingen in het projectgebied leiden niet tot wezenlijke veranderingen in terreingebruik. Het terrein heeft in de huidige vorm al een woonfunctie, zodat met de nieuwbouw van een woning en kapschuur nabij de locaties van de bestaande bebouwing geen grote veranderingen in terreingebruik te verwachten zijn. Daarom

worden naar aanleiding van terreingebruik geen effecten verwacht op het NNN in het projectgebied en het NNN aangrenzend aan het projectgebied.

Hoe blijft de natuurwaarde gewaarborgd tov de nieuwe ontwikkeling?

Het schetsplan gaat uit van het behoud van opgaande begroeiing, waaronder houtwallen, boomgaarden, en poelen. Daarmee gaan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet verloren en zullen de natuurwaarden behouden blijven.

Wat is er mogelijk op grond van de huidige bestemming en wat gaat er gebeuren onder de nieuwe bestemming (areaalvergelijk)?

Op grond van de bestemming Wonen-Boerderij mag een hoofdgebouw een oppervlakte hebben van 200 m², danwel de bestaande oppervlakte indien deze groter is. Voorts dient het hoofdgebouw binnen het bouwvlak te worden gebouwd.

Binnen het bouwvlak zijn tevens voormalige bedrijfsgebouwen zoals stallen en werktuigbouwlodsen toegestaan.

In bestaande situatie is binnen het bouwvlak een boerderij aanwezig, bestaande uit een voorhuis (in pandig woongedeelte) en een achterhuis (in pandig bedrijfsgedeelte). Binnen het bouwvlak zijn geen voormalige bedrijfsgebouwen aanwezig.

Het plan gaat uit van een hoofdgebouw van maximaal 200 m². Het vigerende bouwvlak (15 m x 20 m) wordt 6 m naar achteren verplaatst.

Aan bijgebouwen is op grond van het bestemmingsplan 100 m² toegestaan, tenzij in de bestaande situatie een grotere oppervlakte aanwezig is. In de bestaande situatie is circa 150 m² aan bijgebouwen aanwezig.

Het bestemmingsplan kent een afwijkingsbevoegdheid voor het toestaan van 100 m² extra aan bijgebouwen ten behoeve van het uitoefenen van een agrarische hobby. Dit is in onderhavig plan aan de orde; er is duurzaam de beschikking over ten minste 2 ha cultuurgrond. Bijgebouwen zijn toegestaan buiten het bouwvlak.

Het planvoornemen gaat wat betreft bijgebouwen uit van een kapschuur met een oppervlakte van circa 230 m², een gastenverblijf/garage van circa 90 m² en een aangebouwd stookhokje en een kas van gezamenlijk circa 65 m².

De totale oppervlakte aan bijgebouwen bedraagt hiermee maximaal 400 m². Ten opzichte van de totale oppervlakte zoals toegestaan in het bestemmingsplan (inclusief afwijkingsbevoegdheid agrarische hobby), is dit een toename van 150 m².

Om zelfvoorzienend te kunnen wonen en daarvoor gebruik te maken van de cultuurgrond bij de boerderij (ruim 2 ha) is een kapschuur van 230 m² benodigd. Deze kapschuur zal dienen als werk-

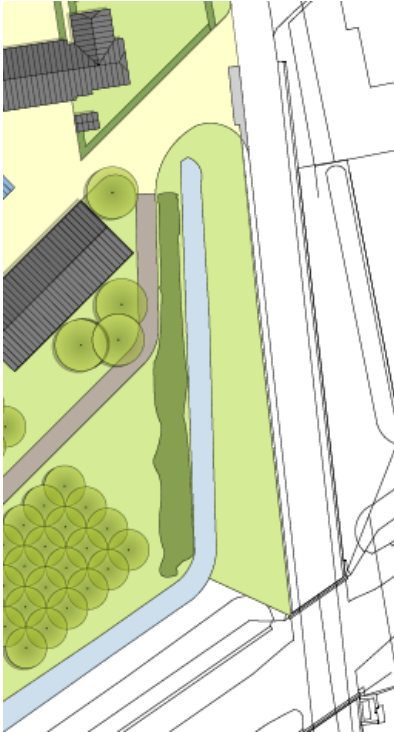
plaats, stal voor kleinvee. stallingsruimte (auto's, trekker, kieper, maaiers, schudder, hark, klepelmaaier, minikraan etc.) en als opslagruimte voor emballage en hooi. Deze functionaliteiten rechtvaardigen een grotere oppervlakte aan bijgebouwen.

Welke mogelijkheden zijn er voor compensatie?

Compensatie is aan de orde bij de nieuwbouw van de boerderij en bijgebouwen, aangezien de beoogde bouwlocaties zijn aangewezen als beheertype “droge dooradering (A13)”. Omdat het hele projectgebied en de directe omgeving van het projectgebied is aangewezen als EHS met beheertype “droge dooradering (A13)”, kan voor compensatie het beste gezocht worden naar mogelijkheden voor het opwaarderen van de kwaliteit en/of kwantiteit van de droge dooradering. Daarmee kunnen de wezenlijke kenmerken en waarden van het projectgebied versterkt worden. Voor het beheertype “droge dooradering (A13)” kan dit door lijnvormige opgaande groenstructuren aan te leggen en te versterken. Daardoor wordt de verbindende functie van het gebied verbeterd en wordt het gebied beter geschikt voor (beschermde) dieren en planten. Door de aanleg en versterking van opgaande groenstructuren als houtwallen, zal het projectgebied geschikter worden voor foeragerende grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels. Bovendien ontstaan daarbij nieuwe nest- en verblijfplaatsen voor zoogdieren, vogels, amfibieën en reptielen. Verder kunnen de opgaande groenstructuren door allerlei dieren gebruikt worden als dispersie- en migratieroute.

Ten behoeve van de compensatie heeft overleg plaats gevonden met het bevoegd gezag, de provincie Drenthe. Overeengekomen is dat een bestaande groenstrook (bestaande uit braamstruweel) ten zuiden van de boerderij en parallel aan de Leutingewolderweg wordt versterkt tot een houtwal van 5 meter breed en 1 meter hoog. De houtwal versmalt richting het noorden om de toegangsweg niet te belemmeren. In de houtwal worden soorten aangeplant die ook in de aangrenzende houtwal voorkomen. Het betreft een combinatie van hoge bomen (ratelpolulier, zachte berk, zwarte els en zomereik) en struweel (hazelaar, sleedoorn, wilde lijsterbes).

De houtwal is aangegeven op onderstaande afbeelding.

De realisatie van de houtwal in aansluiting op bestaande opgaande beplanting heeft als voordeel dat dieren en planten het nieuwe leefgebied eenvoudig kunnen koloniseren. Bovendien worden de nieuwe houtwal op deze manier opgenomen in het bestaande netwerk van opgaande groenstructuren, zodat deze ook sneller onderdeel zal vormen van bestaande dispersie- en migratieroutes van dieren.

Conclusies

De bouw van de boerderij en bijgebouwen belemmert de omzetting van het NNN in natuur en vindt plaats op gronden die zijn aangewezen als wezenlijke kenmerken en waarden.

Vanwege het planvoornemen vindt echter geen aantasting plaats van de daadwerkelijke aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden; de opgaande groenstructuren en poelen blijven namelijk behouden. Bovendien is de nieuwbouw voor een deel gepland op de locaties van bestaande bebouwing. Daarmee zal de kwaliteit van het NNN in de praktijk niet of nauwelijks afnemen.

Daarnaast vindt er compensatie plaats om de belemmering van de omzetting van NNN in natuur te compenseren. Deze compensatie vindt plaats door de aanleg van een houtwal in het graslandperceel ten zuiden van het plangebied. Daarmee worden eventuele negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN ruimschoots gecompenseerd.